Kvitteringsløsning for asylsøkere for utført lovpålagt tuberkuloseundersøkelse

Designmetodisk kartlegging av dagens praksis og utforsking av mulighetsrom for oppskalering av dagens løsning
utført av av Cecilie Enersen 17.10.22-17.11.22, publisert av Helsedirektoratet 28.11.2022

Bakgrunn for undersøkelsen

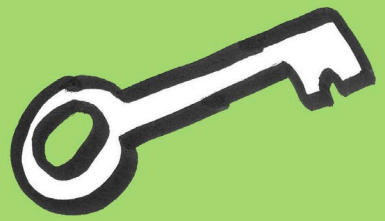

Nøkkelinnsikter

Dagens reise fra ankomst Norge til opplysninger om tuberkulose-undersøkelse er registrert i journal

Muligheter og usikkerhets-momenter
+
Konsepskisser

Veien videre

Bakgrunn

BAKGRUNN
Kommunen er pålagt å sikre at tuberkuloseundersøkelse er gjennomført på nyankommen asylsøker. Asylsøker er pålagt å undersøkes ved ankomst til Norge. Sykehuset Østfold har for egen del opprettet en praksis der de for sine egen del kvitterer på asylkort at tub-test er utført ved å sette et klistremerke på asylkortet og skrive sine interne koder på klistremerket, som R og I eller B. Klistremerket er det samme som de bruker internt på prøveglass og som inneholder opplysninger om asylsøkeren (d-nummer, navn og adresse) som tekst og strekkode. Kongsberg akuttmottak har intuitivt lest og forstått dette som en kvittering for utført tuberkuloseundersøkelse og har hatt stor nytte av det.

OPPDRAG
Rammene for mitt oppdrag har vært å kartlegge dagens kvitteringsløsning. Undersøke potensialet og eventuelle utfordringer som ligger i denne løsningen. Kan den oppskaleres og tas i bruk av flere? Av hele landet?

Forklaring på håndsrevede forkortelsene R, I, B:

R — R = Røntgen utført

I eller **B** — I eller B = Blodprøve (Igra) utført

Nøkkelinnsikter

Klistremerket er informasjonsbærer

Kvitteringen består av A) info om asylsøker i strekkode og utskrift for øvrig, og B) Håndskrevet info om hvilken tub-test som er utført. Kvitteringen sier i dag ikke noe om hvor eller når lovpålagt tuberkulosekontroll er utført. Når Kongsberg kommune ser klistremerket på asylsøkerkortet har de tillitt til at asylsøker har vært til lovpålagt tuberkuloseundersøkelse ved Sykehuset Østfold. Klistremerket må ikke skjule annen informasjon.

Strekkoden på kortet er en ekstra kvalitetssikring, slik at jeg kan sjekke at person og informasjon stemmer

Ansatt
Akuttmottaket Konsberg

Fint hvis klistremerket ikke dekker teksten bak på kortet

P.U.

Kvitteringsløsning minsker risiko for unødige gjentagende røntgen

Asylsøker slipper unødig stråling. Rutinen med strekkode-kvittering på asylkortet, hindrer at unødig undersøkelsen må gjentas.

Nøkkelinnsikter

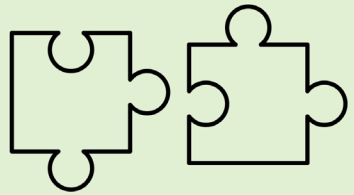

Ulike og uklare systemer og prosedyrer tar tid og skaper frustrasjon

Det er utfordringer knyttet til den screeningen som gjøres utenom Nasjonalt ankomstsenter (NAS) i Råde. Lite standariserte prosedyrer gjør at kommune nr 2, 3 og 4 osv, kontakter kommunehelsetjenesten i Råde for å få tilsendt prøvesvar for en ny asylsøker til sin kommune. Her er det mye "dobbeltjobbing" og mange unødvendige henvendelser

Nei, vi bruker ikke klistremerket på kortet som indikator på ferdig screening pr i dag. Klistremerket ville ikke fungert som en sikker kvittering hos oss dersom man skal sette den på før testen er utført. Da det ikke er en sikker automatikk i rutinene hos oss at rekvirert test resulterer i gjennomføring av test.

Ansatt

Mottak som i dag ikke bruker løsningen med klistremerke.

Ja, det skal være mulig å lage en ruting for å skrive inn feks *Kongsberg* i stedet for Råde på strekkoden

Ansatt
Kommunehelsetjenesten Råde

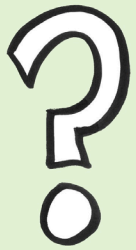

Det mangler prosedyrer som forteller hvor asylsøker har vært

Som regel flyttes en asylsøker gjennom flere kommuner. Det er utfordrende for helsetjenestene å ikke ha tilgang til informasjon om hvor asylsøkeren har vært på sin reise gjennom mottakene til frem til nå.

Mottakene skal visstnok ha tilgang til IMDI-nett og MOT, som forteller hvor asylsøkeren har vært før ankomst til aktuell kommune, men kommunehelsetjenesten har ikke tilgang til denne informasjonen.

Vi får ukentlig rundt 70 henvendelse fra andre kommuner som leter etter prøvesvar for sin nye asylsøker. De tror at alle screenes her. Pr nå har vi et etterslep på å skulle besvare henvendelsene på bortimot det dobbelte. Ofte kommer ikke engang asylsøkerne hvor dette etterspørres herfra.

Ansatt
Kommunehelsetjenesten Råde

Prosedyren i Rådes logistikksystem er er at ingen kommer over på avreiseliste før de er ferdig tuberkulosescreenet med negativt svar. Et klistremerke fra Råde = ferdig screenet

Dagens kvittering inneholder ikke informasjon om testens tid og sted

Klistremerket fra Sykehuset Østfold inneholder informasjon om asylsøkeren og fungerer som en kvittering på utført tub-test for Kongsberg kommune, men sier i dag ikke noe om hvor eller når lovpålagt tuberkulosekontroll er utført.

Nøkkelinnsikter

Noe informasjon trenger å følge pasienten

Frem til det finnes en elektronisk journal-løsning som kan følge asylsøkeren, trenger info om utført test bæres av asylsøker.

Informasjon til asylsøker om kvittering som verdipapir

Klistremerkenes utforming bør oppleves som et "verdipapir"/ oblat for korteier. Det har kanskje vært problemer med at enkelte har plukket av klistremerket? Verdien for asylsøker er både å unngå unødvendig ny test og at kommunehelsetjensten kan finne og følge opp testsvar.

Tolkning og anvendelse av ny kvitteringsrutine

Klistremerkenes utforming må kunne avleses på asylsøkers neste "helsestopp" på reisen. Merkingen trenger en enkel grad av standardisering. Rutinene må gjøres kjent og forståelig for samtlige samarbeidspartnere. Informasjon som muliggjør felles forståelse for og utøvelse av systemet bør sendes ut i relevante kanaler.

Når asylsøker reiser herfra får hun med seg en blå plastmappe i hånda, med utskrift av journal med tuberkulosesvar, sitt initielle helsekartleggingsskjema og annen relavnt info.

Ansatt
Mottak Nittedal

Vi kunne brukt en strekkodeløsning på asylkort, vi også. I hvert fall for blodprøve. Hvis det blir et felles og sikkert system.

Ansatt
Mottak Nittedal

Dagens brukerreise

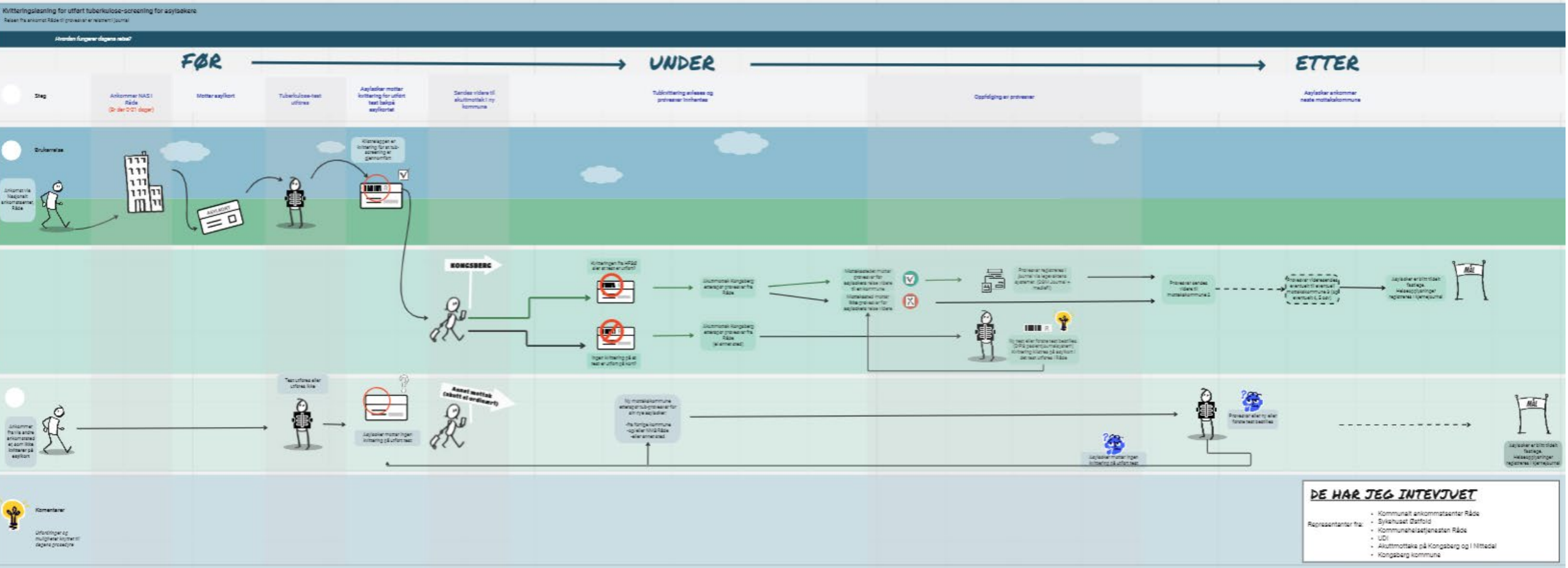
Kvitteringsløsning for utført tuberkulose-screening for asylsøkere
Reisen fra ankomst Råde til prøvesvar er registrert i journal
Hvorden fungerer dagens reise?
FØR
UNDER
ETTER
Steg
Ankommer NAS i Råde (Ør der 0-21 dager)
Mottar asylkort
Tuberkulose-test utføres
Asylsøker mottar kvittering for utført test bakpå asylkortet
Sendes videre til akuttmottak i ny kommune
Tubkvittering avleses og prøvesvar innhentes
Oppfølging av prøvesvar
Asylsøker ankommer neste mottakskommune
Brukerreise
Ankomst via Nasjonalt ankomstsenter Råde
ASYLKORT
Klistrelappen er kvittering for at tub-screening er gjennomført
KONGSBERG
Kvitteringen fra HF&Ø eller at test er utført?
Inger kvittering på at test er utført på kort?
Akuttmottak Kongsberg etterspør prøvesvar fra Råde
Akuttmottak Kongsberg etterspør prøvesvar fra Råde (el annet sted)
Mottaksstedet mottar prøvesvar for asylsøkers reise videre til en kommune
Mottaksstedet mottar ikke prøvesvar for asylsøkers reise videre
Prøvesvar registreres i journal via legeskrans systemet (DSM Journal + medlef)
Ny test eller forsøvet test bestilles (DPA pasientjournalsystem). Kvittering klistres på asylkort i det test utføres i Råde
Prøvesvar sendes videre til mottakskommune 2
Prøvesvar videresendes eventuelt til eventuell mottakskommune 3 (og eventuelt 4, 5 osv)
Asylsøker er blitt tildelt fastlege. Helseopplysninger registreres i kjernejournal
MÅL
Ankommer fra via andre ankomststed er som ikke kvitterer på asylkort
Test utføres eller utføres ikke
Asylsøker mottar inger kvittering på utført test
Annet mottak (akutt el ordinært)
Ny mottakskommune etterspør tub-prøvesvar for sin nye asylsøker:
-fra forrige kommune
-og eller NWA Råde
-eller annet sted
Asylsøker mottar inger kvittering på utført test
Prøvesvar eller ny eller forsøvet test bestilles
Asylsøker er blitt tildelt fastlege. Helseopplysninger registreres i kjernejournal
MÅL
Komentarer
Utfordringer og muligheter knyttet til dagens prosedyre
DE HAR JEG INTEVJUET
Representanter fra:
Kommunalt ankommstsenter Råde
Sykehuset Østfold
Kommunehelsetjenesten Råde
UDI
Akuttmottaks på Kongsberg og i Nittedal
Kongsberg kommune

Kvitteringsløsning for utført tuberkulose-screening for asylsøkere

Reisen fra ankomst Råde til prøvesvar er reistrert i journal

Hvordan fungerer dagens reise?

FØR → UNDER → ETTER

Steg	Ankommer NAS i Råde (Er der 0-21 dager)	Mottar asylkort	Tuberkulose-test utføres	Asylsøker mottar kvittering for utført test bakpå asylkortet	Sendes videre til akuttmottak i ny kommune	Tubkvittering avleses og prøvesvar innhentes	Oppfølging av prøvesvar	Asylsøker ankommer neste mottakskommune

Brukerreise

Komentarer

Utfordringer og muligheter knyttet til dagens prosedyre

DE HAR JEG INTEVJUET

Representanter fra:

- Kommunalt ankommstsenter Råde
- Sykehuset Østfold
- Kommunehelsetjenesten Råde
- UDI
- Akuttmottake på Kongsberg og i Nittedal
- Kongsberg kommune

Hvordan kan dagens løsning oppskaleres?

Usikkerhetsmomenter

- Ikke alle har samme lab-utstyr som Sykehuset Østfold i NAS i Råde?
- Prosedyrer og rutiner er per i dag forskjellige i hver enkelt kommune. Kvittering for rekvirert test fra Sykehuset Østfold hos Kongsberg og Råde kommuner = Kvittering for utført test. Mens Nittedal setter klistremerke på asylkortet allerede ved rekvirering av tub-test, og da er det ikke = tub-test utført, så en løsning vil ha behov for standardisering av felles rutinger og god informasjon.
- Hvordan kan vi muliggjøre at alle kommuner og mottak benytter felles prosedyrer og standard for merking, slik at en felles løsning kan iverksettes?

Mulighetsrom

- Det observert stor frustrasjon og mange flaskehalser i kommunenes innhenting av prøvesvar på asylsøkere som har fått utført tub-test.
- Råde kommune mottar mange unødige henvendelser fordi svært menge kommuner antar at asylsøkere kommer har kommet via Nasjonalt ankomstsenter i Råde kommune.
- Kvittering for utørt tub-test på asylkortet behøver ikke bare indikere at test er utført, men kan potensielt også angi hvor og når test er utført.
- Det vil kunne spare kommunene for mye frustrasjon og mange flaskehalser.

1. TEKSTFELT/ POSTNUMMER

3. HÅNDSKRIFT

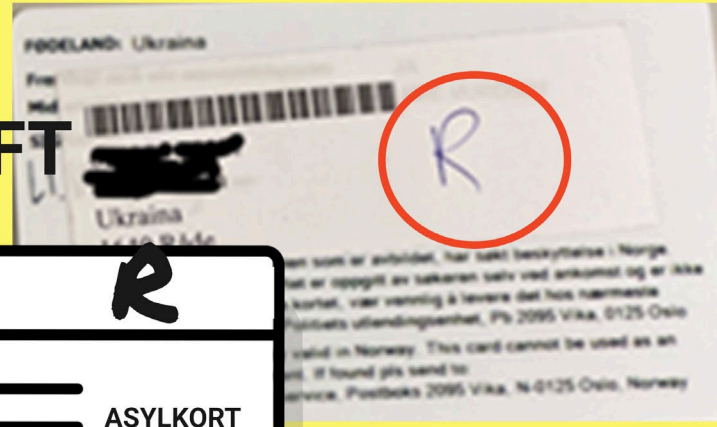

KONSEPTER

2. STREKKODEN

4. HELT NYTT MERKE

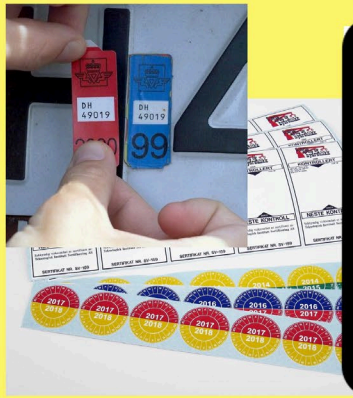

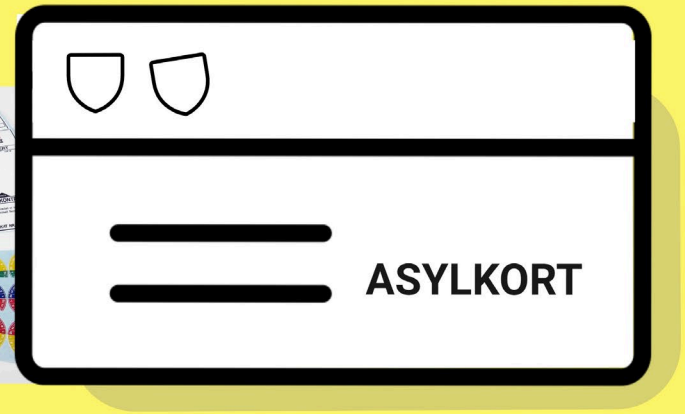

Oppsummering og Veien videre

Kommunehelsetjenesten mangler ofte informasjon om asylsøkere (og flyktninger) har fått utført lovpålagt tuberkuloseundersøkelse eller ikke, og bruker mye tid på å finne ut av det. Mange kommuner har bedt Helsedirektoratet om bedre systemer for slik informasjon, også for å hindre at asylsøkere blir undersøkt flere ganger.

Helsedirektoratet har erfart at når Sykehuset Østfold gjennomfører en lovpålagt tuberkuloseundersøkelse av en asylsøker, så setter de (for sin egen del) et standard klistremerke med personidentifikasjon på asylkortet (for å holde orden på hvem som har vært inne til undersøkelse).

Når helsetjenesten ved Kongsberg akuttmottak ser det, leser de det som en kvittering på at tuberkuloseundersøkelse er utført. Hvis asylsøkeren som kommer til akuttmottaket i Kongsberg har et slikt klistremerke, så noteres det i journalen og de venter trygt på at det oftest negative svaret på undersøkelsen kommer etter hvert. Ved behov kan de etterspørre svaret hos Sykehuset Østfold, som de vet satte klistremerket på asylkortet.

På denne bakgrunn, vurderer Helsedirektoratet å anbefale at alle helseforetak og kommuner så snart som mulig tar denne rutinen i bruk, inntil behovet for slik informasjon blir dekket på annen mer moderne og digital måte.

For å gi klistrelappen økt sikkerhet som kvitteringsløsning, foreslåes det å skrive helseforetakets / kommunens navn/ akronym og dato på klistrelappen Dette kan gjøres med penn og fungerer godt som signatur. Klistrelappen må plasseres på kortet uten å dekke over annen viktig informasjon. Asylsøkerne selv og andre aktuelle aktører må få informasjon om klistermerkets funksjon og verdi.